

Σεμινάριο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Επιμορφωτικών Κέντρων

Τετράδιο Εργασιών - Σημειώσεις

Εκπαιδύτρια: Ελένη Παπαϊωάννου

Πρόγραμμα συνάντησης

8:30 – 9:00	Καλωσόρισμα – Γνωριμία Πρόγραμμα ημέρας
9:00 – 10:30	Αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων – Χαρακτηριστικά ενήλικων εκπαιδευομένων – βιωματική προσέγγιση
10:30 – 11:00	Διάλειμμα
11:00 – 11:45	Αποτελεσματική προετοιμασία μαθήματος στην ενήλικη εκπαίδευση
11:45- 12:15	Προετοιμασία μαθήματος σε ομάδες
12:15 – 12:45	Παρουσίαση από τις ομάδες
12:45 – 1:00	Αξιολόγηση εργαστηρίου

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

1. Ποια είναι τα κύρια προβλήματα/ δυσκολίες που αντιμετωπίζεις ως εκπαιδευτής ενηλίκων;

2. Συγκρίνοντάς τους με τους ανήλικους μαθητές, ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευομένων;

3. Ποιες δεξιότητες/ ποιότητες/ χαρακτηριστικά πρέπει να έχει ένας εκπαιδευτής ενηλίκων;

4. Ατομικά/ σε ζευγάρια/ σε ομάδα να ετοιμάσεις ένα απλό σχέδιο μαθήματος ακολουθώντας τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων και τα στάδια προετοιμασίας.

A. Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Στον πιο κάτω κατάλογο να σημειώσετε τα χαρακτηριστικά/ δεξιότητες/ ποιότητες που θεωρείτε ότι σας χαρακτηρίζουν ως εκπαιδευτή ενηλίκων.

ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ Ε: ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ, ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Δεξιότητες/ Χαρακτηριστικά	
Επάρκεια/ Εμπειρογνωμοσύνη	☐ Εμπλέκω τους εκπαιδευόμενους ☐ Κατανοώ και χρησιμοποιώ τις αρχές ενήλικης μάθησης για τη διευκόλυνση της μάθησης ☐ Δημιουργώ τη «μεγάλη» εικόνα πριν προχωρήσω στις λεπτομέρειες ☐ Συνδέω και συνοψίζω τα βασικά σημεία του μαθήματος ☐ Ανταποκρίνομαι στις ερωτήσεις και σχολιάζω κατάλληλα
Επικοινωνία	☐ Προσαρμόζω τον λόγο μου στις ανάγκες πολύγλωσσου κοινού ☐ Προσφέρω σαφείς και εύκολες να ακολουθηθούν οδηγίες ☐ Παρουσιάζω πληροφορίες με σαφή, συμπαγή και ζωντανό λόγο ☐ Δεξιοτεχνικά μεταφέρω τους εκπαιδευόμενους από το ένα θέμα στο άλλο ☐ Ενθαρρύνω τη συμμετοχή χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες ερωτήσεις
Ενσυναίσθηση	☐ Κατανοώ και ανταποκρίνομαι στις προσωπικές προτιμήσεις και στίλ των εκπαιδευομένων ☐ Κατανοώ τις ανάγκες και τις προσδοκίες των εκπαιδευομένων ☐ Προσαρμόζομαι στις εμπειρίες και τις δεξιότητες των εκπαιδευομένων ☐ Ενισχύω τους εκπαιδευόμενους και τους δίνω εποικοδομητική ανατροφοδότηση
Ενεργητικότητα	☐ Επιδεικνύω πάθος και ενδιαφέρον για το θέμα ☐ Χρησιμοποιώ ζωντανή γλώσσα και τον ανάλογο τόνο φωνής ☐ Ενεργοποιώ την ομάδα και καθιστώ τη μάθηση απολαυστική

B. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Παρακαλώ να επιλέξετε την απάντηση με την οποία συμφωνείτε περισσότερο. Επίσης, να δώσετε γραπτή στον κενό χώρο που παρέχεται.

1. Η επιμόρφωση/ το μάθημα ανταποκρίθηκε στις ανάγκες μου

- Συμφωνώ απόλυτα
- Συμφωνώ
- Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ
- Διαφωνώ
- Διαφωνώ απόλυτα

2. Ποιο μέρος της επιμόρφωσης/ του μαθήματος θεωρείς πιο χρήσιμο;

3. Ποιο μέρος της επιμόρφωσης/ του μαθήματος θεωρείς το λιγότερο χρήσιμο;

4. Ο/ η εκπαιδευτής/ τρια ήταν καλός/ ή γνώστης του αντικειμένου του/ της

- Συμφωνώ απόλυτα
- Συμφωνώ
- Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ
- Διαφωνώ
- Διαφωνώ απόλυτα

5. Οι επικοινωνιακές δεξιότητες του/ της εκπαιδευτή/ τριας ήταν ικανοποιητικές

- Συμφωνώ απόλυτα
- Συμφωνώ
- Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ
- Διαφωνώ
- Διαφωνώ απόλυτα

6. Μετά την επιμόρφωση/ το μάθημα αισθάνομαι μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στην εργασία μου ως εκπαιδευτής ενηλίκων

- Συμφωνώ απόλυτα
- Συμφωνώ
- Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ
- Διαφωνώ
- Διαφωνώ απόλυτα

7. Πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί η επιμόρφωση/ το μάθημα;

8. Πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί το υλικό της επιμόρφωσης/ του μαθήματος;

9. Γενικά, πώς θα αξιολογούσατε την επιμόρφωση/ το μάθημα;

- Πολύ καλό
- Καλό
- Μέτριο
- Κακό
- Πολύ κακό

10. Οποιοδήποτε άλλο σχόλιο, κριτική, πρόταση:

Ευχαριστώ για την ανατροφοδότηση

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Α. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ - ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΠΑΙΔΙΑ	ΕΝΗΛΙΚΟΙ
Στηρίζονται σε άλλους να αποφασίσουν τι είναι σημαντικό για τη μάθησή τους	Αποφασίζουν οι ίδιοι τι είναι σημαντικό να μάθουν
Αποδέχονται τις πληροφορίες που τους δίνονται βάσει της αξίας του προσώπου που τις μεταδίδει	Αξιολογούν τις πληροφορίες βάσει των προσωπικών τους απόψεων και εμπειριών
Αναμένουν ότι αυτά που μαθαίνουν θα τους είναι χρήσιμα μακροπρόθεσμα	Αναμένουν ότι αυτά που μαθαίνουν θα τους είναι άμεσα χρήσιμα
Διαθέτουν ελάχιστη ή καθόλου εμπειρία ζωής – “tabula rasa”	Διαθέτουν μεγάλο απόθεμα εμπειριών από τις οποίες μπορούν να αντλήσουν – παγιωμένες θέσεις
Δεν μπορούν εύκολα να χρησιμεύσουν ως πηγή άντλησης γνώσης για τους εκπαιδευτικούς/ συμμαθητές	Ικανή πηγή γνώσης για τους εκπαιδευτές/ «συμμαθητές»
Δεν μπορούν να κατανοήσουν τα όρια της γνώσης και τη σχετικότητα της	Μπορούν να συσχετίσουν αφηρημένες έννοιες, κατανοώντας τις αλληλεπιδράσεις τους

Β. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Χαρακτηριστικά ενήλικων εκπαιδευομένων	Στρατηγικές μάθησης
1. Είναι αυτόνομοι και <u>αυτοκατευθυνόμενοι</u>	<ul style="list-style-type: none">• Εμπλέκω τους εκπαιδευομένους στο σχεδιασμό της επιμόρφωσης• Προσδιορίζω τα ενδιαφέροντα των εκπαιδευομένων• Λειτουργώ ως παράγοντας διευκόλυνσης της μαθησιακής διαδικασίας
2. Έχουν απόθεμα εμπειριών ζωής και γνώσεις	<ul style="list-style-type: none">• Αναγνωρίζω την πραγματογνωμοσύνη/ τεχνογνωσία των εκπαιδευομένων• Ενθαρρύνω τους εκπαιδευόμενους να μοιραστούν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους• Συνδέω τη νέα γνώση/ νέες δεξιότητες με τις εμπειρίες τους
3. Είναι προσηλωμένοι στους στόχους τους	<ul style="list-style-type: none">• Θέτω ξεκάθαρους στόχους• Εξηγώ πώς οι δραστηριότητες επιμόρφωσης συνδέονται με τους στόχους της

Χαρακτηριστικά ενήλικων εκπαιδευομένων	Στρατηγικές μάθησης
4. Ενδιαφέρονται για τη συνάφεια γνώσης-ζωής	<ul style="list-style-type: none"> • Αφήνω τους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν θέματα που συνδέονται με τα δικά τους ενδιαφέροντα. • Αναφέρομαι στη συνάφεια της επιμόρφωσης με τη ζωή
5. Είναι πρακτικοί	<ul style="list-style-type: none"> • Εστιάζω την επιμόρφωση σε πρακτικές δεξιότητες/ εργαλεία/ μεθόδους • Δίνω την ευκαιρία στους εκπαιδευόμενους να εφαρμόζουν πρακτικά τις νέες δεξιότητες
6. Απαιτούν σεβασμό	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζω τον πλούτο των εμπειριών που οι εκπαιδευόμενοι φέρνουν στο μάθημα • Τους συμπεριφέρομαι ως ίσους • Δίνω το χώρο να εκφραστούν ελεύθερα όλες οι απόψεις

Γ. ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ

Διδακτικές μέθοδοι		Μέση απόδοση
Παθητικές μέθοδοι	Διάλεξη	5%
	Ανάγνωση	10%
	Οπτικο-ακουστική	20%
	Επίδειξη	30%
Ενεργητικές μέθοδοι	Συζήτηση σε ομάδα	50%
	Πρακτική εξάσκηση	75%
	Διδασκαλία άλλων	90%

Δ. ΣΥΝΟΨΗ – ΕΝΑ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΝΗΛΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

Συναφεία	Κάνε το μάθημα συναφές με την καθημερινότητά τους (εργασία, ψυχαγωγία, ζωή)
Απόλαυση	Κάνε το μάθημα ευχάριστο και απολαυστικό
Αυτονομία	Πρόσφερε επιλογές για το τι, πώς, πού και πότε της μάθησής τους
Αξία	Κάνε το μάθημα σημαντικό γι' αυτούς και συναφές με τις αξίες τους
Επιτυχία	Βοήθησέ τους να επιτύχουν στις δραστηριότητες που σχεδιάζεις. Δημιούργησε ένα ασφαλές περιβάλλον μάθησης

Πηγές/ Βιβλιογραφία

Courau, S. (2000), Τα Βασικά Εργαλεία του Εκπαιδευτή Ενηλίκων, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χασάπης, Δ. (2000), Σχεδιασμός, Οργάνωση, Εφαρμογή και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης. Μεθοδολογικές Αρχές και Κριτήρια Ποιότητας, Αθήνα: Μεταίχμιο,

Jarvis, P. (2004), Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Κατάρτιση: Θεωρία και Πράξη, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Hiemstra, R. (επιμέλεια) (1991), Creative environments for effective adult learning, San Francisco: Jossey - Bass.

World Health Organization (2013), Training future trainers, Switzerland: WHO press.